

10. aratenacitat

Glenn Caliba passejant pel seu Raval natal amb el seu violí. El va aprendre a tocar mentre completava els estudis d'enginyeria informàtica.

Francesc Fàbregas

Els fills de la immigració trenquen barreres

GLENN CALIBA

L'enginyer que no creu en impossibles

Glenn Caliba treu el cap al món des del Raval. Ha fet bo el sacrifici dels seus pares, arribats de les Filipines fa tres dècades. Ha acabat la carrera d'informàtica i tindrà feina.

JOAN SERRA

Els pares no van poder reprimir les llàgrimes el dia que van fer-se a la idea que el seu fill gran, engendrat al barri del Raval de Barcelona, es graduaria a la universitat. L'èxit acadèmic del primogènit de tres germans significava la culminació d'un trajecte iniciat als anys 80, quan el matrimoni –Martina Ramos era llevadora i Amancio Caliba professor en una escola d'enginyeria– va abandonar les Filipines a la recerca d'un nou **horitzó vital**.

Les renúncies i els anys de sacrifici netejant cases, una feina que continuen fent, han servit per aconseguir que Glenn Caliba, de 24 anys, acabés aquest estiu els estudis d'enginyeria informàtica a la Universitat Politècnica de Catalunya (UPC). Només li falta el projecte final de carrera, però ja està fent pràctiques en una empresa del sector. “Quan vaig veure que ploraven **d'emoció** vaig comprovar que estaven molt orgullosos de la feina que havia fet. Si els teus pares s'esforcen tant, tu has de fer el mateix”, raona el jove català d'origen filipí. Els germans segueixen els seus passos. El mitjà –Gershon, de 19 anys– estudia farmàcia a la Universitat de Barcelona (UB), i el petit –Génesis, de 17 anys– vol fer medicina. “Han entès que estudiar és el camí”, puntualitza el germà gran.

Glenn Caliba és el primer titulat universitari que ha passat per les aules de l'associació Braval, que des de fa més d'una dècada dóna suport a joves del Raval que reclamen un cop de mà. En un barri amb la meitat de població immigrant i en el qual un 72% dels habitants només tenen estudis de primària, moltes entitats han

entès que la formació és sinònim de societat **cohesionada**. “Vaig fer l'ESO sense problemes, però als primers mesos de batxillerat vaig veure que tenia mancances, i un amic em van parlar d'una biblioteca on ajudaven a estudiar”, explica Caliba. El Braval, on es fan classes extraescolars a alumnes d'una trentena de nacionalitats, va ser la seva acadèmia gratuïta, una segona casa. “Quan tens un problema, en comptes de queixar-te, has de buscar-hi una solució, i per desgràcia moltes vegades estem instal·lats en la cultura de la queixa”. Aquelles hores de reforç van donar fruits. Ha completat la titulació d'informàtica sense repetir cursos, un recorregut que ha fet compatible amb la carrera de piano al conservatori, enriquida després amb classes d'orgue i violí. “Encara no sé com ho he compaginat tot”, admet. La **tenacitat** i la passió per Bach –que cultivava els dissabtes amb un grup d'amics amants de la música clàssica– van ser arguments suficients per obrar el miracle.

Un futur ben encaminat

Caliba mira endavant amb decisió i posa el seu talent a disposició del mercat laboral. Parla sis llengües –català, castellà, anglès, alemany, ilocà i tagalog, les dues últimes, pròpies de les Filipines–, ha estudiat a l'estranger –va ser mig any a Karlsruhe, on va aprendre l'alemany– i els que hi han conviscut n'elogien la capacitat per treballar en grup. Té ben encaminat el futur. Si supera unes proves a l'empresa on fa pràctiques, tindrà la feina que buscava acabat de sortir de la facultat. La forma com ha progressat exemplifica l'èxit que per-

segueixen els fills de la immigració, una generació que defuig l'etiqueta de nouvingut. Si se'n surt haurà triomfat la societat plural, la ciutadania que s'imposa eliminar barreres. Caliba vol retornar tot el que li han donat: “Tinc un deure amb la societat. Sé que ningú espera res de mi, però vull ajudar d'alguna manera, perquè seria com dir gràcies per tot”. Fa temps que posa el seu granet de sorra a l'associació Braval. Ara és ell qui aconsella els adolescents que busquen un cop de mà, els que busquen respostes per no quedar enrere. Aquest paper de voluntari li insufla energia.

Es passeja amb un somriure tímid pel carrer Joaquín Costa, al seu Raval natal, d'on no vol marxar perquè entén que és un lloc idoni per viure, tot i que s'havia imaginat progressant a Alemanya. “Valoro d'ells l'**eficiència** que tenen a la feina i les facilitats que posen per formar-se”. Potser el seu pòsit espiritual –la família abraça l'església adventista– explica la reivindicació de la cultura de l'esforç, que ha mamat a casa. Les creences profundes l'influiran, per exemple, a l'hora de trobar parella, una tasca arraconada fins ara a favor dels estudis. “No m'importa l'origen que tingui, però les creences són més rellevants”, reflexiona l'informàtic. Li agradaria casar-se i tenir fills, per emular el camí dibuixat pels pares, tot i que és conscient que hi ha qüestions que no són planificables. Per als assumptes que no depenen de l'atzar esgrimeix un lema, clarificador en temps d'incerteses. “Els **reptes** s'han d'afrontar, mai saps què passarà si no ho proves”, conclou Caliba. Paraula de qui no creu en impossibles.●

La importància de dir-se Youssef

Té 20 anys. Viu a l'Hospitalet de Llobregat amb la seva família i busca una feina que li permeti independitzar-se i fer la seva. Tanmateix, no perd el temps: estudia un curs de formació professional, competeix durament en atletisme, fa de voluntari en dues ONG, i entrena un equip d'infants esportistes. Aficionat al Facebook, és un gran lector de novel·la i d'assaig, domina diverses llengües, i practica l'excursionisme. Un català exemplar, que diríem. Només té una pega: es diu Youssef. Els seus pares van néixer al Marroc, ell també, i en té la nacionalitat. Musulmà, va arribar a Catalunya als 10 anys.

Si es digués Pep i renegués de les seves arrels, potser la seva vida activa i compromesa transcorreria més pla-

cidament. Però dir-se Youssef, i a més a més semblar-ho, tot i vestir roba esportiva i vambes com qualsevol de la seva edat, fa que hagi de fer front a un seguit de situacions socials que joves autòctons ni s'imaginin.

Quina expectativa vital pot tenir ell ara i aquí? Estadísticament, i en contra dels estereotips, en Youssef ara com ara té més probabilitats d'estar a l'atur o de fracassar en els estudis que un Pep de la seva edat, usa menys els serveis socials i sanitaris, i fins i tot hi ha qui demana que, segons què faci, pugui ser expulsat del territori. El que no és una estadística, ni una broma, és un cert sentiment negatiu que ha anat construint amb el temps arran de situacions quotidianes de convivència, com ara les identificacions diàries per part d'agents de

seguretat i la por que es reflecteix en el rostre de moltes persones quan el veuen.

No obstant això, en Youssef aguanta, reflexiona, supera i tira endavant. La seva resiliència és molt elevada, però no infinita. Ell fa els deures amb la societat, però no queda clar si la societat també els fa amb ell. Les polítiques públiques en temps de crisi no li són favorables, perquè no el consideren en funció del seu present sinó del seu origen, perquè no té tant de pes el que fa com el que és. I part de la ciutadania – molts d'ells també immigrants – vota partits racistes que voldrien negar-li la vida en aquesta terra.

Estic convençut que en Youssef no té la pretensió de ser més que els altres, però tampoc menys, com és de

MIQUEL ESSOMBA

DIRECTOR DEL CENTRE UNESCO DE CATALUNYA

justícia. I, des d'un punt de vista de cohesió social, resulta inquietant constatar que el seu futur estarà més condicionat per la societat que per ell mateix, una societat que implanta *de facto* un model regressiu de drets i llibertats, i fins i tot en algunes ciutats, *de iure*. Ell sap que la islamofòbia és l'expressió més viva de la xenofòbia, i que haurà de carregar amb aquesta llosa no volguda.

En Youssef vol obtenir una nacionalitat europea, perquè creu que això l'ajudarà una mica a combatre les adversitats que, sense voler-ho, es troba i sap que pot trobar-se. El tema de la immigració el tindrem ben encarrilat en aquest país quan ciutadans com ell, per poder viure-hi amb plenitud, no sentin la necessitat de canviar-se-la.●